

Kunnskapsdepartementet

**VIRKSOMHETS- OG ØKONOMIINSTRUKS
FOR
NASJONALT ORGAN FOR KVALITET I
UTDANNINGEN (NOKUT)**

1. INNLEDNING

Virksomhets- og økonomiinstruksen er fastsatt av Kunnskapsdepartementet 20. desember 2023, jf. reglement for økonomistyring i staten § 3, andre ledd, og trer i kraft 1. januar 2024. Gjenpart av instruksen er sendt til Riksrevisjonen.

Formålet med instruksen er å fastsette Kunnskapsdepartementets overordnende krav til systemer, rutiner og styringsprosesser hos Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (heretter kalt NOKUT).

2. INSTRUKSENS FORHOLD TIL ØKONOMIREGELVERKET

Virksomhets- og økonomistyringen ved universiteter og høyskoler skal følge økonomiregelverket i staten med mindre det er innvilget unntak. Økonomiregelverket består av reglement for økonomistyring i staten (heretter kalt reglementet) og bestemmelser om økonomistyring i staten (heretter kalt bestemmelsene). Rundskriv fra Finansdepartementet som er fastsatt med hjemmel i reglementet skal anses som en del av økonomiregelverket. De aktuelle bestemmelsene i økonomiregelverket er ikke gjengitt i instruksen.

Unntak fra økonomiregelverket innvilges av Finansdepartementet, eller den som Finansdepartementet delegerer myndighet til. Unntak fra denne instruksen gis av Kunnskapsdepartementet. Instruksen er hjemlet i § 3 i reglementet, og er laget som et tillegg til dette regelverket.

3. DEPARTEMENTETS STYRING AV NOKUT

3.1 Departementets overordnede ansvar

NOKUT er et ordinært forvaltningsorgan («bruttobudsjettert virksomhet») forvaltningsmessig underlagt Kunnskapsdepartementet.

NOKUT har eget styre. Styret er det øverste organet ved NOKUT og er ansvarlig for virksomhetens samlede virksomhet.

Kunnskapsdepartementet har ansvaret for etatsstyringen av NOKUT, og skal følge opp at virksomheten når fastsatte mål.

3.2 Myndighet og ansvar hos NOKUT

Styret er ansvarlig for NOKUTs samlede virksomhet og har ansvar for at den faglige virksomheten holder høy kvalitet. NOKUT skal drives effektivt og i overensstemmelse med de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og regler, og de rammer og mål som gis av overordnet myndighet.

NOKUT skal følge opp de faglige og budsjettmessige føringene som er gitt i departementenes tildelingsbrev. Styret skal uten unødig opphold varsle departementet når det blir kjent med vesentlige avvik på eget ansvarsområde, eller når det blir kjent med vesentlige forhold som er av betydning for den samlede måloppnåelsen.

3.3 Styringsdialogen

Etatsstyringen av NOKUT baserer seg på virksomhetens risikovurderinger, planer, mål og resultater. Resultatgjennomgangen på etatsstyringsmøtene er en strategisk dialog som er basert på tillit og åpenhet med relevante temaer som skal bidra til å gi merverdi for virksomheten.

Etatsstyringsmøtene tar utgangspunkt i tildelingsbrevet og årsrapporten. Styret skal utforme årsrapporten i henhold til kravene i økonomiregelverket og departementets retningslinjer. Årsrapporten skal være et strategisk dokument med informasjon til departementet om virksomhetens resultater, mål og planer.

Styringsdialogen skal være dokumentert. Skriftlige tilbakemeldinger sendes årlig til virksomheten uavhengig av om det gjennomføres etatsstyringsmøte.

Styreleder, nestleder og administrerende direktør deltar i etatsstyringsmøtet.

3.4 Kontrolloppgaver NOKUT gjør på vegne av departementet

NOKUT har fått overført kontrolloppgaver fra departementet de seneste årene. NOKUT skal levere følgende til Kunnskapsdepartementet i 2024:

- Kontroll av årsrapporteringen på samfunnssikkerhet i universitets- og høyskolesektoren. Frist 10. april.
- Kontroll av særskilt rapportering på arbeid med samfunnssikkerhet i universitets- og høyskolesektoren. Frist 15. oktober.
- Vurdering av økonomiforvaltningen for statlige utdanningsvirksomheter. Frist 15. april.
- Vurdering av årsrapporteringen til studentsamskipnadene inkludert utkast til statsrådets beretning. Frist 1. juni.
- Kontroll av økonomirapporteringen for private høyskoler som ikke mottar offentlig tilskudd. Frist 1. september.
- Vurdering av foreløpig og revidert årsregnskap for private høyskoler. Frist 15. september.
- Utforming av rapporteringskrav for fagskolene, og fastsettelse av frist for rapportering. Frist til DBH 15. februar.
- Kontroll av økonomirapporteringen for private fagskoler som mottar offentlig tilskudd. Frist 1. november
- Skrive utkast til beretninger til Riksrevisjonen i selskaper hvor de statlige utdanningsinstitusjonene har en eierandel på 50 prosent eller mer (bestemmende innflytelse). Frist, løpende og senest innen 15. Juni.
- Kontroll og analyse av selskap som statlige universiteter og høyskoler forvalter eierskapet til. Frist 1. november.

4. INTERN STYRING HOS NOKUT

4.1 Ansvar og myndighet for ledelsen

I statsbudsjettet fastsettes de årlige økonomiske rammene for virksomheten. Styret skal fastsette rammer for økonomiforvaltningen ved virksomheten i henhold til gjeldende regelverk og etter anvisning fra Kunnskapsdepartementet. Økonomiforvaltningen skal inneholde regler om ansvarsforhold og delegering av myndighet.

Med grunnlag i loven og rammer fastsatt av styret har direktøren ansvaret for virksomhetens daglige drift og sørger for at vedtak truffet av styret og Kunnskapsdepartementet blir iverksatt.

4.2 Krav til planlegging, gjennomføring og oppfølging av virksomheten

Styret skal etablere et styringssystem med beskrivelse av roller og ansvar, hvor internkontroll er integrert.

På grunnlag av tildelingsbrevene fra Kunnskapsdepartementet skal styret utarbeide egne virksomhetsmål og styringsparametere. Disse skal kommuniseres videre til virksomhetens enheter med eventuelt medfølgende budsjett-disponeringsmyndighet og krav om rapportering.

NOKUT skal ha dokumenterte rutiner for etablering og forvaltning av alle sine prosjekter og aktiviteter. Alle disposisjoner skal forvaltes og kontrolleres i et elektronisk økonomisystem som ivaretar økonomiregelverkets krav.

NOKUT skal bokføre i henhold til standard kontoplan for statlige virksomheter, og presentere virksomhetsregnskapet i henhold til de statlige regnskapsstandardene (SRS) og de retningslinjer departementet fastsetter. Det skal benyttes godkjente systemer og tjenesteytere der dette finnes. NOKUT skal sende inn årsregnskap og delårsregnskap med det innhold og i samsvar med de krav til oppstilling og presentasjon og innen de frister som Kunnskapsdepartementet fastsetter.

Forhold som er tatt opp av Riksrevisjonen skal følges opp så snart det er mulig. Departementet skal holdes orientert om vesentlige forhold.

4.3 Krav til intern kontroll

NOKUT skal ha en effektiv intern kontroll. Den interne kontrollen skal være tilpasset risiko, vesentlighet og egenart. Systemet skal dokumenteres. Den interne kontrollen skal utformes og gjennomføres slik at den gir rimelig grad av sikkerhet for at virksomheten når de mål som er fastsatt, har en effektiv drift, pålitelig rapportering og sikrer at lover og regler følges.

NOKUT skal gjennomføre risikostyring i henhold til gjeldende regelverk og krav fra Kunnskapsdepartementet. I tillegg til kontroller som anvist i økonomiregelverket skal det foretas kontroller på aggregert nivå, herunder avstemminger og budsjettoppfølging. Alle kontroller skal være dokumentert.

5. ANDRE KRAV TIL NOKUT

5.1 Offentlige anskaffelser

Styret skal sikre at NOKUT har systemer og rutiner som sikrer at regelverket for offentlige anskaffelser etterlevs. Direktøren må sikre nødvendig kompetanse og etablere gode rutiner slik at alle innkjøp gjøres i samsvar med regelverket, og ellers mest mulig effektivt. Det er også viktig at innkjøpsarbeidet inngår i ledelsens internkontroll.

5.2 Sikkerhet og beredskap

Styret skal sørge for at det arbeides systematisk med sikkerhet og at NOKUT har en tilfredsstillende beredskap for å kunne håndtere ekstraordinære, uønskede hendelser. Arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap inngår som en integrert del av all virksomhet i virksomheten. Beredskapsplanene skal bygge på en skriftlig kartlegging av verdi, sårbarhet og risiko (ROS-analyse) innenfor eget ansvarsområde.

Lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven) gjelder for alle statlige forvaltningsorganer.

Policy for informasjonssikkerhet og personvern i høyere utdanning og forskning skal ligge til grunn for NOKUTs arbeid med informasjonssikkerhet og personvern. HK-dir har ansvaret for å følge opp etterlevelsen av policyen. NOKUT skal følge opp de anbefalinger som HK-dir gir for arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern. IKT-sikkerhetshendelser skal håndteres og varsles i samsvar med rammeverk for IKT-sikkerhetshendelser i UH-sektoren.

5.3 Andre forhold

NOKUT plikter i henhold til gjeldende regelverk å ha en tilfredsstillende oversikt over og rutiner for forvaltning og registrering av sine eiendeler, herunder verdipapirer i form av aksjebrev, obligasjoner m.m.

Departementet kan gi NOKUT særskilt fullmakt til å inngå forlik eller innrømme erstatningsansvar og utbetale erstatning. Videre kan departementet gi fullmakt til å begjære påtale i saker som gjelder økonomiske misligheter ved institusjonen.